

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska Marek Antoni Nowicki
Jerzy Ciemniowski Teresa Romer
Janusz Grzelak Mirosław Wyrzykowski
Michał Nawrocki

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Maciej Nowicki
Sekretarz: Piotr Kładoczny
Skarbnik: Lenur Kerymov
Członek Zarządu: Dominika Bychawska-Siniarska

Warszawa, 24 marca 2017 r.

§10.../2017/PSP/MSZ

Szanowny Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

PETYCJA

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. poz. 1195) w związku z art. 63 Konstytucji RP, Helsińska Fundacja Praw Człowieka (dalej: „HFPC”, „Fundacja”) zwraca się do Pana Marszałka z petycją o podjęcie przez Senat inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do umożliwienia wznawiania postępowań dyscyplinarnych funkcjonariuszy służb mundurowych na korzyść obwinionych bez względu na czas, jaki upłynął od wydania ostatecznego orzeczenia dyscyplinarnego.

1. Przedmiot petycji

Realizacja petycji wymagałaby dokonania następujących zmian prawnych:

- 1) uchylenie art. 135r ust. 5 ustawy dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r., poz. 1782 t.j.);
- 2) uchylenie § 49 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania wyróżnień i przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych wobec funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; (Dz.U. z 2014 r., poz. 60 t.j.);
- 3) uchylenie art. 261 ust. 5 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej; (Dz.U. z 2016 r., poz. 713 t.j.);
- 4) uchylenie art. 137 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 1310 t.j.);
- 5) uchylenie § 50 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2003 r. w sprawie udzielania wyróżnień i przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych wobec funkcjonariuszy Agencji Wywiadu (Dz.U. z 2013 r., poz. 1420 t.j.);

- 6) uchylenie art. 141 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2016 r., poz. 740 t.j.);
- 7) uchylenie § 38 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie przeprowadzania postępowania dyscyplinarnego wobec funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. z 2002 r. Nr 118, poz. 1015 ze zm.).

2. Stan prawny

W chwili obecnej większość aktów prawnych normujących postępowania dyscyplinarne w służbach mundurowych ogranicza terminowo możliwość wznawiania tychże postępowań i to niezależnie od kierunku wznowienia (na korzyść czy na niekorzyść obwinionego). *Notabene*, terminy zawarte w poszczególnych ustawach znacząco się od siebie różnią, co jest kolejnym przejawem braku spójności w regulowaniu uprawnień i obowiązków funkcjonariuszy służb mundurowych, na który to problem HFPC zwracała uwagę Prezes Rady Ministrów w maju 2016 r.¹

Zgodnie z art. 135r ust. 5 ustawy o Policji, postępowania dyscyplinarnego nie wznawia się po upływie 5 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Taki sam termin obowiązuje na gruncie postępowań dyscyplinarnych w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (art. 137 ust. 5 ustawy o CBA), Służbie Więziennej (art. 261 ust. 5 ustawy o Służbie Więziennej), Agencji Wywiadu (§ 50 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie udzielania wyróżnień i przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych wobec funkcjonariuszy Agencji Wywiadu), Służbie Wywiadu Wojskowego i Służbie Kontrwywiadu Wojskowego (art. 141 ust. 5 ustawy o służbie funkcjonariuszy SKW oraz SWW).

W przypadku postępowań dyscyplinarnych prowadzonych przeciwko funkcjonariuszom ABW termin ten jest jeszcze krótszy – wynosi zaledwie 3 lata (§ 49 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie udzielania wyróżnień i przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych wobec funkcjonariuszy ABW).

Znacznie dłuższy termin przewiduje natomiast Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeprowadzania postępowania dyscyplinarnego wobec funkcjonariuszy Straży Granicznej. Zgodnie z jego § 38 ust. 3 „Nie wznawia się postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od uprawomocnienia się orzeczenia lub postanowienia minęło 10 lat.”

Jedynie w przypadku odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy BOR ograniczenie terminowe dotyczy wyłącznie wznowienia postępowania na niekorzyść obwinionego (§ 40 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie warunków i trybu przeprowadzania postępowania dyscyplinarnego wobec funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu).

¹ Pismo dostępne jest pod adresem internetowym: http://www.hfhr.pl/wp-content/uploads/2016/05/HFPC_Wystapienie_23052016.pdf

3. Uzasadnienie wnoszącego petycję

Zdaniem Fundacji terminowe ograniczenie możliwości wznowienia postępowania dyscyplinarnego na korzyść obwinionego może prowadzić do konsekwencji trudnych do zaakceptowania w demokratycznym państwie prawnym. Jest to widoczne szczególnie w tych przypadkach, w których obwiniony został ukarany dyscyplinarnie, lecz następnie, w postępowaniu karnym dotyczącym tego samego stanu faktycznego, zakończonym po upływie terminu na wznowienie postępowania dyscyplinarnego, okazało się, że nie popełnił on zarzucanego mu czynu.

Niemożność wznowienia na korzyść obwinionego postępowania dyscyplinarnego w sytuacji zajścia jednej z przesłanek określonych w ww. aktach prawnych regulujących status prawny funkcjonariuszy służb mundurowych z tego względu, że upłynął sztywny termin określony w ustawie, ingeruje przede wszystkim w gwarantowane w art. 47 prawo do ochrony czci i dobrego imienia. Takie rozwiązanie powoduje bowiem, że w obrocie prawnym może funkcjonować orzeczenie dyscyplinarne np. oparte na ustaleniach faktycznych, których nieprawdziwość została wykazana w postępowaniu karnym lub oparte na dowodach, których fałszywość została stwierdzona, i nie będzie żadnej drogi prawnej, z której można byłoby skorzystać w celu jego zakwestionowania. Tym samym, obwiniony zostaje pozbawiony prawa do oczyszczenia swojego dobrego imienia oraz ochrony swojej reputacji.

Prawo do ochrony reputacji gwarantowane jest także w art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (zob. np. wyrok ETPC z 29 czerwca 2004 r. w sprawie *Chauvy i inni przeciwko Francji*, skarga nr 64915/01). Co istotne, z orzecznictwa ETPC wynika, że może ono zostać naruszone także wskutek niezasadnego ukarania dyscyplinarnego funkcjonariusza publicznego (zob. m.in. wyrok ETPC z 19 października 2010 r. *Özpinar przeciwko Turcji* (skarga nr 20999/04).

Omawiane przepisy ograniczają także konstytucyjne prawo do sądu. Zgodnie z orzecznictwem TK, „z zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji) wynika konieczność respektowania w postępowaniach w sprawie ustalenia odpowiedzialności dyscyplinarnej gwarancji ustanowionych w rozdziale II Konstytucji (...) Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że gwarancje te odnoszą się do «wszelkich postępowań represyjnych, tzn. postępowań, których celem jest poddanie obywatela jakiejś formie ukarania lub jakiejś sankcji»². Niezależnie nawet od tego, czy z art. 45 ust. 1 Konstytucji można wywieść prawo do wznowienia postępowania, należy wskazać, że jeśli ustawodawca zdecydował się już wprowadzić określony nadzwyczajny środek zaskarżenia, taki jak wznowienie, to nie powinien kształtować go w sposób absolutnie dowolny. Jak bowiem wskazuje Trybunał Konstytucyjny „Nie ulega (...) wątpliwości, że decyzja ustawodawcy wewnętrznego, wprowadzającego jakąś dodatkową procedurę, powoduje, że taka - skądinąd niekonieczna - procedura, sama w sobie może stać się przedmiotem oceny konstytucyjnej, dokonywanej poprzez

² Wyrok TK z dnia 29 stycznia 2013 r. sygn. SK 28/11.

kryterium zaczerpnięte z art. 2 Konstytucji: uczciwej procedury (rzetelności, sprawiedliwości proceduralnej).³

Zdaniem HFPC, trudno jest odnaleźć racjonalne uzasadnienie dla tego rodzaju ograniczeń wolności i praw jednostki wynikłe z terminowego ograniczenia możliwości wznowienia postępowania dyscyplinarnego na korzyść obwinionego. W szczególności trudno byłoby uznać, że interesem mogącym uzasadnić omawiane ograniczenie jest ochrona stabilności i trwałości decyzji administracyjnych. Stabilność i trwałość decyzji nie jest bowiem wartością samą w sobie, lecz ma znaczenie wówczas, gdy pełni jakieś konstytucyjnie istotne funkcje np. chroni prawa nabyte, ukształtowane stosunki prawne, bezpieczeństwo prawne czy zaufanie do państwa i prawa. Przykładowo, ustawodawca ma interes, czy wręcz jest do tego konstytucyjnie zobowiązany, by chronić stabilność wyroków uniewinniających poprzez ograniczenie terminowe możliwości wznowiania postępowań karnych na niekorzyść oskarżonego, gdyż w przeciwnym razie osoby uznane za niewinne i działające w zaufaniu do oficjalnych rozstrzygnięć sądowych mogłyby być po wielu latach ponownie oskarżane i stawiane tym samym w bardzo niekorzystnej sytuacji. Podobnie, ustawodawca powinien chronić stabilność wyroków w sprawach cywilnych, gdyż co do zasady dotyczą one stosunków prawnych między dwiema równorzędnymi podmiotami, a zatem wznowienie na korzyść jednej strony z reguły będzie odbywać się kosztem drugiej strony, narażając na szwank jej interesy. Z taką sytuacją nie mamy jednak do czynienia w przypadku wznowiania różnego rodzaju postępowań represyjnych, w tym dyscyplinarnych, na korzyść oskarżonego czy obwinionego. Po pierwsze, w sprawach takich nie zachodzi równorzędność podmiotów – trudno zatem mówić o możliwości naruszenia „interesów” prokuratora w przypadku wznowienia na korzyść oskarżonego, czy organu prowadzącego postępowanie dyscyplinarne w razie wznowienia na korzyść obwinionego. Po drugie, interesy obwinionego czy oskarżonego nie mogą uciepnieć w przypadku wznowienia na ich korzyść, lecz wręcz przeciwnie – może im ono przynieść istotne korzyści. Po trzecie, w postępowaniach represyjnych, dużo bardziej niż w przypadku zwykłych spraw majątkowych, istotne jest dążenie do ustalenia prawdziwych okoliczności sprawy, po to, by wymierzyć oskarżonemu/obwinionemu sprawiedliwą sankcję, za czyn, którego się dopuścił. A zatem, w razie wykrycia okoliczności świadczących o tym, że rozstrzygnięcie wymierzające sankcję było niesprawiedliwe np. ze względu na oparcie go na nieprawdziwych podstawach faktycznych, traci ono tak naprawdę całe swoje aksjologiczne uzasadnienie.

Trudno też uznać, że ograniczenie możliwości wznowiania postępowań mogłoby być uzasadnione np. trudnościami w przywróceniu do służby osoby wydalonej dyscyplinarnie przed wieloma laty. Ustawodawca może bowiem przecież umożliwić jednostce oczyszczenie swojego imienia poprzez wznowienie postępowania dyscyplinarnego i uchylenie rozstrzygnięcia wymierzającego sankcję i jednocześnie uniemożliwić jej, w pewnych przypadkach uzasadnionych np. jej stanem zdrowia,

³ Wyrok TK z dnia 16 stycznia 2006 r., sygn. SK 30/05; zob. też: wyrok TK z dnia 12 stycznia 2010 r., sygn. SK 2/09.

powrót do pracy. Celem wznowienia postępowania dyscyplinarnego nie jest bowiem wyłącznie przywrócenie do pracy, lecz także, a może przede wszystkim, oczyszczenie dobrego imienia obwinionego. Z tego względu przepisy dotyczące postępowań dyscyplinarnych w niektórych zawodach przewidują możliwość wznowienia postępowania na korzyść obwinionego nawet po jego śmierci (np. w przypadku sędziów – art. 126 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. z 2015 r. poz. 133 t.j. z późn. zm.; w przypadku prokuratorów – art. 165 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, Dz. U. z 2016 r. poz. 177; nauczycieli akademickich – art. 146 ust. 9 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, Dz. U. z 2012 r. poz. 572). Nie należy także przeceniać trudności dowodowych w prowadzeniu postępowania wznowieniowego po wielu latach. Przesłanki wznowienia postępowania są bowiem jasne i w razie ich niewykazania, np. z powodu trudności dowodowych, do wznowienia postępowania nie dojdzie.

O słabości argumentów świadczących o zasadności obecnego rozwiązania świadczy także fakt, że wiele ustaw regulujących postępowania dyscyplinarne innych zawodów nie przewiduje żadnego terminu na wznowienie postępowania na korzyść obwinionego. Wymienić tu można choćby odpowiedzialność dyscyplinarną: sędziów, komorników, prokuratorów, nauczycieli akademickich, adwokatów, radców prawnych, notariuszy, celników, funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu czy lekarzy. Oczywiście, każdy z ww. zawodów ma swoją specyfikę, niemniej ewentualne trudności w prowadzeniu wznowionego po wielu latach postępowania dyscyplinarnego są podobne we wszystkich przypadkach.

Nie sposób także twierdzić, że wystarczające dla oczyszczenia dobrego imienia obwinionego jest jego ewentualne uniewinnienie w postępowaniu karnym, skoro, zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Trybunału Konstytucyjnego, oba postępowania mają fundamentalnie odmienny charakter. Osoba ma zatem interes w oficjalnym potwierdzeniu, że nie tylko nie dopuściła się czynu zabronionego, ale też nie można jej zarzucić żadnego innego nieetycznego zachowania. Ponadto w wielu przypadkach odpowiedzialność dyscyplinarna wcale nie musi być powiązana z popełnieniem przestępstwa.

Negatywnym konsekwencjom niemożności wznowienia postępowania nie może zadośćuczynić instytucja zatarcia skazania. Choć bowiem *de iure* uchyla ona całkowicie skutki skazania, to nie prowadzi jednak w pełni do oczyszczenia dobrego imienia skazanego. Innymi słowy, nie daje mu ona satysfakcji moralnej związanej z urzędowym potwierdzeniem jego niewinności. Niemożności wznowienia nie rekompensuje także przewidziana w niektórych postępowaniach dyscyplinarnych (np. policjantów) możliwość stwierdzenia nieważności decyzji wymierzającej karę dyscyplinarną, skoro przesłanki obu form wzruszenia prawomocnych rozstrzygnięć są odmienne. Ujawnienie nowych dowodów świadczących o tym, że skazany nie dopuścił się zarzucanych mu nieetycznych zachowań, nie daje podstaw do stwierdzenia nieważności orzeczenia dyscyplinarnego.

Nie można także porównywać analizowanego tu ograniczenia terminowego dopuszczalności wznowienia postępowania na korzyść skazanego z terminem na złożenie wniosku o wznowienie. Termin na złożenie wniosku (w przypadku ustawy o policji wynosi on 30 dni od dnia, w którym obwiniony dowiedział się o okoliczności stanowiącej podstawę do wznowienia postępowania) jest wymogiem formalnym, istniejącym na gruncie wszystkich procedur. Dochowanie tego terminu jest całkowicie zależne od obwinionego. Nie można zatem uznać go za nadmierne ograniczenie prawa do sądu czy ochrony reputacji, gdyż od wszystkich osób można wymagać pewnej dbałości o własne interesy i dopełnienia wymogów formalnych. Zupełnie inny charakter ma termin dopuszczalności wznowienia postępowania – jego wpływ jest niezależny od zachowania obwinionego. Nawet jeśli przyczyny uzasadniające wznowienie postępowania ujawnią się dopiero po 7 latach od skazania, na co obwiniony nie miał żadnego wpływu, nie będzie możliwości wznowienia postępowania.

Zdaniem Fundacji, rozwiązaniem omówionego tu problemu prawnego byłoby uchylenie przepisów wskazanych w pierwszej części niniejszej petycji. Wyeliminowanie tych regulacji skutkowałoby możliwością wznowiania postępowań dyscyplinarnych na korzyść obwinionych niezależnie od tego, jaki czas upłynął od wydania ostatecznego orzeczenia dyscyplinarnego. Z drugiej strony, zachowane zostałyby mające charakter gwarancyjny przepisy uniemożliwiające wznowianie postępowań dyscyplinarnych na niekorzyść obwinionego funkcjonariusza po ustaniu karalności przewinienia dyscyplinarnego⁴. Jedynie w przypadku ustawy o służbie funkcjonariuszy SKW i SWW zasadne wydaje się znowelizowanie dodatkowo art. 141 ust. 4 poprzez skreślenie fragmentu „w przypadku śmierci obwinionego lub ukaranego”.

4. Działania powiązane

W dniu 23 maja 2016 r. HFPC zwróciła się do Prezes Rady Ministrów o podjęcie prac legislacyjnych w celu ujednoczenia regulacji dotyczących statusu prawnego funkcjonariuszy służb mundurowych. Fundacja wskazała, że pomimo pozornych podobieństw, przepisy w odniesieniu do funkcjonariuszy różnych służb różnią się np. konsekwencjami wszczęcia postępowania lub zastosowania tymczasowego aresztowania. Zróżnicowane są też podstawy zawieszania w czynnościach funkcjonariuszy, przeciwko którym wszczęto postępowanie karne, a także uprawnienia niewinnych funkcjonariuszy do zawieszonego w okresie postępowania karnego wynagrodzenia i podwyżek. W piśmie zwrócono też uwagę na wspomniane w niniejszej petycji daleko idące odmienności w zakresie terminu na wznowienie postępowań dyscyplinarnych.

⁴ Zob. art. 135r ust. 4 ustawy o Policji; § 48 ust. 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie udzielania wyróżnień i przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych wobec funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; art. 261 ust. 4 ustawy o Służbie Więziennej; art. 137 ust. 4 ustawy o CBA; § 49 ust. 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie udzielania wyróżnień i przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych wobec funkcjonariuszy Agencji Wywiadu; § 38 ust. 2 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeprowadzania postępowania dyscyplinarnego wobec funkcjonariuszy Straży Granicznej.

W wyroku z 14 czerwca 2016 r. (sygn. akt SK 18/14) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że przywołany wyżej art. 135r ust. 5 ustawy o Policji nie narusza Konstytucji. W uzasadnieniu orzeczenia wskazał jednak, że takie rozstrzygnięcie było efektem zbyt wąskiego zakresu zaskarżenia, sygnalizując jednocześnie, że ustawodawca „powinien rozważyć, czy jeśli kara dyscyplinarna stanowi substytut kary kryminalnej lub środka karnego, nie byłoby pożądane wprowadzenie zbliżonej do przyjętej w postępowaniu karnym konstrukcji wznowienia postępowania, ograniczonego terminowo tylko w przypadku wznowienia postępowania na niekorzyść oskarżonego”.

W grudniu 2016 r. prawnicy HFPC sporządzili skargę do ETPC w imieniu policjanta, który został dyscyplinarnie wydalony ze służby. Kara dyscyplinarna została orzeczona w związku z wszczęciem przeciwko funkcjonariuszowi postępowania karnego dotyczącego m.in. zarzutu korupcji. Po dziesięciu latach postępowania karnego policjant został uniewinniony przez sąd karny od wszystkich stawianych mu zarzutów, jednak z uwagi na upływ pięcioletniego terminu nie mógł już skutecznie domagać się wznowienia postępowania dyscyplinarnego i przywrócenia do pracy. W skardze wskazano, że taka sytuacja prowadzi do naruszenia Konwencji, a w szczególności prawa do ochrony reputacji i dobrego imienia, które wynika z prawa do ochrony życia prywatnego (art. 8 EKPC). Podniesiono również zarzut braku dostępu do efektywnych środków ochrony prawnej (art. 13 EKPC) oraz dyskryminacji z uwagi na to, że funkcjonariusze Policji traktowani są gorzej od niektórych innych służb mundurowych (art. 14 w związku z art. 8 EKPC).

W dniu 1 lutego 2017 r. do Sejmu i Senatu wpłynęły petycje Zbigniewa Królickiego, które dotyczyły tego samego problemu, co niniejsze wystąpienie. Autor zaproponował w nim zmianę dwóch przepisów ustawy o policji: przywoływanego już wielokrotnie art. 135r ust. 5 oraz art. 42 ust. 7. W odniesieniu do tego pierwszego Z. Królicki podniósł, że „Zapis w art. 135r ograniczający czas dochodzenia praw związanych z uniewinnieniem funkcjonariusza do lat 5 jest przepisem nie dostosowanym do orzecznictwa Sądów Karnych R.P., ponieważ postępowania karne trwają zazwyczaj powyżej lat 10 i zgodnie z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nie może być stosowany w demokratycznym systemie prawnym”. Wskazał, że w jego przypadku prowadzenie karne było prowadzone 12 lat, w związku z czym ostateczny wyrok uniewinniający nie mógł doprowadzić do skutecznego wznowienia postępowania dyscyplinarnego. Odnosząc się z kolei do art. 42 ust. 7 ustawy o Policji Z. Królicki zaproponował nadanie mu następującej treści „Przepisy ust. 1-6 stosuje się odpowiednio do policjanta zwolnionego ze służby na podstawie art. 41. ust. 2 pkt 8 i 9 oraz art. 41 ust. 1 pkt 3 jeżeli postępowanie karne zostało zakończone prawomocnym wyrokiem uniewinniającym albo orzeczeniem o umorzeniu postępowania z powodu niepopelnienia przestępstwa albo przestępstwa skarbowego lub braku ustawowych znamion czynu zabronionego.” Nowelizacja ta ma doprowadzić do umożliwienia policjantom wydalonym ze służby na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego żądanie przywrócenia do służby w razie uniewinnienia w postępowaniu karnym lub umorzenia takiego postępowania.

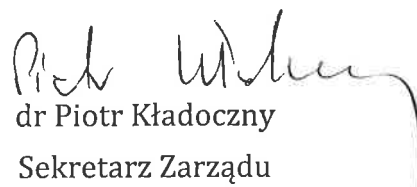
HFPC pragnie zauważyć, że w zakresie propozycji nowelizacji art. 135r ust. 5 ustawy o Policji, petycja Z. Królickiego jest z zasadzie zbieżna z niniejszą. Jeśli natomiast chodzi o art. 42 ust. 7, Fundacja pozostawia decyzję o jego zmianie ustawodawcy. W naszej ocenie jednak w razie uchylecia orzeczenia dyscyplinarnego o wydaleniu ze służby możliwe będzie również uchylenie samej decyzji o zwolnieniu ze służby, co z kolei umożliwi funkcjonariuszowi domaganie się przywrócenia do służby na podstawie art. 42 ust. 1 ustawy o Policji.

Ponadto zdaniem Fundacji niezasadne byłoby ograniczenie zmian legislacyjnych wyłącznie do ustawy o Policji. Takie same argumenty przemawiają bowiem za nowelizacją innych, wskazanych w niniejszej petycji, aktów prawnych dotyczących statusu prawnego funkcjonariuszy służb mundurowych

Podsumowanie

Przepisy działające na niekorzyść ukaranych dyscyplinarnie funkcjonariuszy służb mundurowych są problemem, z którym HFPC styka się od lat. W naszej ocenie uniemożliwienie wznowienia postępowania dyscyplinarnego na korzyść obwinionego po upływie określonego terminu od uprawomocnienia się rozstrzygnięcia narusza prawo niesłusznie skazanego do ochrony reputacji i dobrego imienia. Ograniczenie to nie ma żadnego racjonalnego uzasadnienia, lecz jest wyrazem niekonsekwencji ustawodawcy, który w przypadku pewnych zawodów obwarował możliwość wznowienia na korzyść terminem, a w odniesieniu do innych – nie. Różne rozwiązania w tym zakresie obowiązują nawet na gruncie aktów prawnych regulujących poszczególne służby mundurowe, co jest dostatecznym dowodem na to, że ustawodawca nie kierował się żadnym konstytucyjnie legitymowanym interesem publicznym, lecz działał czysto arbitralnie. W ocenie HFPC, konstytucyjnym wymogiem jest przyznanie niesłusznie ukaranej jednostce możliwości wzruszenia rozstrzygnięcia, niezależnie od tego, ile lat upłynęło od jego wydania. Prawo nie może bowiem służyć legitymizacji niesprawiedliwych sankcji, ani zamykać jednostce drogi do oczyszczenia swojego dobrego imienia i reputacji. Mając powyższe na uwadze, zasadne jest podjęcie prac legislacyjnych wskazanych w niniejszej petycji.

dr Piotr Kładoczny
Sekretarz Zarządu